Aan de voorzitter van de gemeenteraad
Aan de algemeen directeur

Betreft:
Toevoeging agendapunt gemeenteraad d.d. 2026-10-19
Klimaatbeleid en -maatregelen in Ranst - Een lokaal klimaatweerbaarheidsplan

Geachte voorzitter,
Geachte algemeen directeur,

De zomer van 2026 maakte opnieuw pijnlijk duidelijk dat klimaatverandering geen ver-van-ons-bed-verhaal meer is.
Extreme hitte en droogte, natuurbranden, verdroogde rivieren en bossen en de gevolgen voor landbouw, natuur maar vaak ook de gewone burger tonen hoe kwetsbaar onze omgeving is.

Tegelijk moeten we ook rekening houden met de andere kant van het verhaal: hevige regenval, wateroverlast en overstromingen.

Ondertussen is de zomer voorbij en lijkt de urgentie om op korte termijn maatregelen te nemen weeral weggeëbd. Zowel onze Vlaamse als federale regering geeft niet thuis en de duizenden hittedoden zijn reeds vergeten.

Onze gemeente keurde tijdens de vorige legislatuur een ambitieus klimaatplan goed, met concrete doelstellingen.
Er werd een klimaatambtenaar aangeworven en de subsidies van Vlaanderen hielpen ons de eerste stappen te zetten.

Meermaals hebben we tijdens de gemeenteraad erop gewezen dat dit bestuur beslissingen neemt die ingaan tegen deze doelstellingen, de nieuwe bouwrichtlijnen zijn daarvan een illustratie.

Tevens wensen we u erop te wijzen dat we ook nog een Hemelwater- en droogteplan hebben.

Onze vragen, maar ook nieuwe voorstellen, zullen dan ook betrekking hebben op deze plannen, maar tevens ook op wat er ons inziens op korte termijn kan gebeuren om de gevolgen van de klimaatverandering in onze gemeente op te vangen (klimaatadaptatie).

Het zou ons te ver leiden om op elk onderdeel van het klimaatplan in te gaan, maar toch deze vragen:

1. Staat dit bestuur nog steeds achter het klimaatplan zoals het door deze raad, quasi unaniem, werd goedgekeurd en blijven de ambities overeind?

2. Kan het bestuur een overzicht opmaken van de stand van zaken van de verschillende ambitieniveaus? Indien dit niet onmiddellijk kan, wanneer kunnen we dan een overzicht krijgen?

3. Op welke wijze wordt de bevolking geïnformeerd over de klimaatambities van dit bestuur?

Om ons beter te wapenen tegen de klimaatverandering en ons voor te bereiden op wat nog komt kunnen we, samen onze bewoners, heel wat doen:

💧 Water vasthouden waar het valt

Meer hemelwater laten infiltreren, ontharden en water bufferen om zowel wateroverlast als droogte te helpen aanpakken.
Het dakwater van veel van onze gemeentelijke gebouwen komt nu gewoon in de riolering terecht. Denk maar aan de gemeentelijke sporthal en Den Boomgaard. Hoeveel water zou je daar niet kunnen opvangen?
Maar ook talloze verkeersingrepen zouden een permanent karakter kunnen krijgen door onthardingen aan te brengen.

💦 Waterbuffers voor droge periodes

Onderzoeken waar bijkomende buffers mogelijk zijn die water kunnen vasthouden en, binnen de mogelijkheden en regelgeving, ook landbouwers kunnen helpen wanneer water schaars wordt.

🌳 Meer groen en schaduw in onze dorpskernen

Bomen, groen en schaduwrijke plekken maken onze publieke ruimte niet alleen mooier, maar ook koeler tijdens hittegolven. Er zijn nog talrijke plaatsen waar je met beperkte aanplantingen verkoeling kan brengen.
De aanleg van het dorpsplein in Ranst, een project van Veerkrachtige dorpen, bewijst dat burgers echt wel mee zijn. Ook het nieuwe Torenplein zorgt door de extra bomen voor extra koelte.

🌿 Beken, grachten en natuurlijke waterbuffers versterken

Door water meer ruimte te geven en natuurlijke systemen te herstellen, kunnen we tegelijk wateroverlast beperken, droogte tegengaan en de biodiversiteit versterken. Zet hiervoor samenwerking met boeren en tuinders op.

❤️ Kwetsbare inwoners ondersteunen

Een systeem met vrijwilligers en gemeentelijke diensten kan ervoor zorgen dat tijdens extreme hitte of andere uitzonderlijke weersomstandigheden extra aandacht gaat naar mensen die kwetsbaarder zijn. Het is geweten dat onze gemeente snel veroudert. Deze problematiek zal enkel maar toenemen.

□ Een netwerk van koelteplekken

Publiek toegankelijke plaatsen waar inwoners tijdens warme periodes verkoeling kunnen zoeken. Stel een lijst op en maak die voor de zomer bekend. En voorzie misschien een bankje?

Niet wachten, maar voorbereiden! Daarom vragen we het bestuur om werk te maken van een lokaal klimaatweerbaarheidsplan.

Veel van deze maatregelen hoeven bovendien geen afzonderlijke klimaatprojecten te zijn. Wanneer we een straat heraanleggen, een plein vernieuwen, een speelplek ontwerpen of de open ruimte inrichten, kunnen we telkens opnieuw de vraag stellen: hoe maken we dit tegelijk klimaatbestendig?

Klimaatadaptatie is dus niet alleen een verhaal van risico's en problemen. Het is ook een kans om samen te bouwen aan een groener, gezonder en aangenamer Ranst.

Het bestuur kan door de oprichting van een taskforce binnen de gemeentelijke diensten, op basis van onze voorstellen, een plan opstellen en dat verder, met inspraak en medewerking van inwoners, uitwerken.
We stellen voor de Klimaatraden opnieuw in te richten en inwoners ideeën te laten aanreiken.

Wacht niet tot de volgende extreme zomer ons opnieuw verrast. Begin vandaag te bouwen aan een gemeente die klaar is voor morgen.

Luc Redig